

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

■ Τὸ φοβερὸν Μυστήριον τοῦ Θανάτου

Οὐράνια Ἀποκάλυψις στὸν Ἅγιο Μακάριο τὸν Αἰγύπτιο περὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου μετὰ θάνατον* Μέρος Β'

Ὁ ἄββᾶς Μακάριος ρωτᾷε πάλι, σὲ λίγο:
– Ἄγιε Ἄγγελε, σὲ ρώτησα κάτι καὶ γιὰ τὰ
μνημόσυνα: πῶς καὶ γιατί γίνονται; Ἀπάντησέ
μου, σὲ παρακαλῶ.

– Ἄκουσέ με, λοιπόν, ἅγιε πάτερ μου. Τὰ
μνημόσυνα ποὺ ὀνομάζονται «τρίτα», γίνον-
ται ὅπως ἔχουμε ξαναπεῖ ὥσπου νὰ περάσουν
οἱ τρεῖς ἡμέρες ἀπὸ τὴν κοίμησι· γιατί, βέβαια,
ἴσαμε νὰ περάσουν **τρεῖς μέρες**, ἡ ψυχὴ δὲν ἀνε-
βαίνει νὰ προσκυνῆσει τὸν Δεσπότη Χριστό. Ἔτσι, λοιπόν, γίνονται
αὐτὰ τὰ μνημόσυνα σὰν ἓνα δῶρο πρὸς τὸν Χριστὸ γιὰ ἐκείνη τὴν
ψυχὴ ποὺ πάει νὰ Τὸν προσκυνῆσει.

Μετὰ τὴν προσκύνησι στὸν Δεσπότη Χριστό, οἱ Ἄγγελοι παίρ-
νουν πάλι τὴν ψυχὴ καὶ τὴν κατεβάζουν στὴ γῆ. Ἐδῶ πιά τὴν περ-
πατᾶνε στὰ διάφορα μέρη καὶ τοὺς τόπους ὅπου ἔζησε τὴν ἐπίγεια
ζωὴ της καὶ τῆς θυμίζουν τὶς καλὲς καὶ τὶς κακὲς πράξεις της,
λέγοντας:

– **Θυμήσου** πὼς ἐδῶ ἔκλεψες· ἐκεῖ ἔπεσες στὸ ἀμάρτημα τῆς
πορνείας· ἐδῶ ἔπεσες στὴν καταλαλιά· ἐκεῖ σκότωσες· ἐδῶ ἔγινες
ἐπίορκος· ἐκεῖ βλαστήμησες· ἐδῶ καταχράστηκες μὲ ὑπέρογκους
τόκους· ἐκεῖ μέθυσες· ἐδῶ λογομάχησες ἀμαρτωλά· ἐκεῖ σκανδάλι-
σες τοὺς ἀδελφούς σου – καὶ ἓνα σωρὸ ἄλλα, ποὺ ἡ κάθε ψυχὴ μπο-
ρεῖ νὰ διέπραξε.

Ἔστερα, πάλι, τὴν περνᾶνε ἀπὸ τοὺς ἄλλους τόπους, ὅπου ἔπρα-
ξε ἀγαθὰ ἔργα, λέγοντάς της:

– Θουήσου πὼς ἐδῶ ἔκαμες ἐλεημοσύνη· ἐκεῖ ἐνήστευσες· ἐδῶ ἔδειξες πραγματικὴ μετάνοια, με δάκρυα καὶ συντριβή· ἐκεῖ ἔκαμες λειτουργίες· ἐδῶ ἔκαμες παρακλήσεις· ἐκεῖ ἔκαμες ἀγρυπνίες· ἐδῶ προσευχές· ἐκεῖ γονάτισες καὶ ἔκαμες μετάνοιες· ἐδῶ ἔδειξες σταθερότητα στὴν ἀρετὴ καὶ ἀντίσταση στὸν πειρασμό· ἐκεῖ ἔδειξες ἐγκράτεια –καὶ ὅλα τὰ ἄλλα καλὰ ἔργα ποὺ ἔκαμε ἡ ψυχὴ.

Αὐτὸς ὁ περίπατος, σὲ ὅλα τὰ μέρη ποὺ ἔζησε ἡ ψυχὴ, κρατᾶει ἐννιά μέρες. Τὴν ἔνατη μέρα ἡ ψυχὴ ἀνεβαίνει ἀλὶ νὰ προσκυνήσει τὸν Δεσπότη Χριστό. **Γι'** αὐτὸ καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη –δηλ. ὡς ἐκείνη τὴν ἡμέρα– γίνονται καὶ τὰ «**ἐνάτα**» ὅπως τὰ ὀνομάζουμε, μνημόσυνα, τὰ ὁποῖα γίνονται καὶ στέλνονται σὰν δῶρο καὶ σὰν ἐνθύμηση στὸν Κύριο, γιὰ τὴν ψυχὴ ποὺ ἔρχεται, νὰ τὴν ὑποδεχθεῖ με ἰλαρὸ βλέμμα καὶ εὐμενῆ διάθεση. **Οἱ** παρακλήσεις ποὺ γίνονται με τὰ μνημόσυνα, εἶναι γραμμένο πὼς γίνονται «πρὸς ὠφέλειαν». **Καὶ** λέγονται συχνὰ πὼς ὠφελοῦν τὴν ψυχὴ τοῦ κεκοιμημένου οἱ ἐλεημοσύνες, οἱ λειτουργίες, τὰ μνημόσυνα. **Ἐνίστε** βοηθοῦν τόσο πολὺ, ποὺ μποροῦν ν' ἀπαλλάξουν τὴν ψυχὴ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν κόλαση! **Αὐτά,** ὅμως, δὲν ὠφελοῦν τὸν πολὺ κόσμον νὰ τὰ ξέρει, γι' αὐτὸ καὶ οἱ λεπτομέρειες σ' αὐτὸ τὸ θέμα δὲν εἶναι γιὰ ὅλους, καθὼς συγκρούεται με τὴν γνωστὴ ἀλήθεια πὼς «ἐν τῷ Ἄδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια»...

Ἦστε ἀπὸ τὴ **δεύτερη** αὐτὴ **προσκύνηση** στὸν Δεσπότη Χριστό, οἱ Ἄγγελοι παίρνουν τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ξαναφέρνουν στὸν κόσμον. **Στὴν** συνέχεια, τῆς δείχνουν τὸν Παράδεισον, τὸν ἀπέραντον ἐλαιῶνα με τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, τὶς σκηνές ὅπου ἀναπαύονται οἱ δίκαιοι... **Καὶ** ὅταν ἡ ψυχὴ βλέπει τὴν ἀπερίγραπτη ἐκείνη χαρὰ στὰ πρόσωπα τῶν δικαίων, αἰσθάνεται καὶ ἐκείνη μιὰ βαθειὰ καὶ ἀπέραντη χαρὰ καὶ παραμυθία, καὶ παρακαλεῖ τοὺς Ἄγγελους νὰ τὴν ἀφήσουν ἐκεῖ, μαζί με τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς δικαίους! **Μετὰ** τὴν πηγαίνουν νὰ ἰδεῖ τὴν κόλαση, με τὶς ποικίλες τιμωρίες τῶν ἁμαρτωλῶν, λέγοντας:

– **Αὐτὸς** ἐκεῖ ποὺ βλέπεις εἶναι ὁ πύρινος ποταμός· αὐτὸς ἐκεῖ, ὁ ἀκοίμητος ἔσμος τῶν σκουληκιῶν· τοῦτο ἐδῶ, τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· αὐτὸ ἐκεῖ, τὸ σκότος τὸ ἐσώτερον· αὐτὸς ἐδῶ εἶναι ὁ βρυγγὸς τῶν ὀδόντων –καὶ ὅλα τὰ ἄλλα κολαστήρια τῶν ἁμαρτωλῶν...

Ὁ ἄββᾶς Μακάριος ἄκουε προσεκτικὰ ὅ,τι ἔλεγε ὁ Ἄγγελος, ὁ ὁποῖος σὲ μιὰ στιγμή στρέφει πρὸς τὸν ἅγιον Μοναχὸ καὶ τοῦ λέει:

– **Ξέρεις,** ἅγιε πάτερ, ὅτι δὲν ὑπάρχει σκληρότερη καὶ φοβερότερη τιμωρία στὴν κόλαση ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ζοῦν οἱ πόρνοι καὶ οἱ κλέφτες. **Ἰδιαίτερα,** μάλι-

στα, όταν αυτοί που έπесαν στην πορνεία τυχαίνει να είναι Μοναχός ή Μοναχή, Ίερεὺς ή Πρεσβυτέρα...

* * *

Όταν πια ή ψυχή γνωρίσει όλα αυτά που της δείχνουν οί Άγγελοι, και αφού συμπληρωθούν οί **σαράντα μέρες**, την ανεβάζουν πάλι να προσκυνήσει τόν Δεσπότη Χριστό· γι' αυτό και ώς τις σαράντα γίνονται τὰ «**τεσσαρακοστά**» λεγόμενα μνημόσυνα τών κεκοιμημένων. **Αὐτή** ή μέρα είναι πολύ σημαντική, γιατί αὐτή τή μέρα θ' αποφασίσει ό φιλόανθρωπος Θεός για τὸ πού πρέπει να πάει πια ή ψυχή τοῦ ανθρώπου, ανάλογα με τὰ έργα και τις πράξεις της. **Και** όπου πάει τώρα ή ψυχή, κατά τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, εκεί θα μείνει ώς τήν ήμέρα τής Δευτέρας Παρουσίας, ὅποτε θα ἀναστηθεῖ και τὸ σῶμα και θα ἀπολαύσει τούς καλούς ή κακούς καρπούς τών ἔργων του.

Άκούγοντας αυτά τὰ λόγια ό ἅγιος Γέροντας, ἐστέναξε βαθιά, δάκρυσε πικρὰ και εἶπε:

– **Οὐαὶ** και ἀλλοίμονο στη μαύρη μέρα εκείνη, ὅπου γεννήθηκε ό ἄνθρωπος εκείνος, ό ἁμαρτωλός...

– **Ναί**, τοῦ λέει ό Άγγελος· ναί, τίμια Γέροντα, εἶναι σωστὸ αὐτό, για τὸν κάθε ἁμαρτωλό. **Άλλα** για τὸν ἀγαθὸ και τὸν δίκαιο πρέπει να πείς: «**Εὐτυχισμένη** και μακάρια ή μέρα και ή ὥρα που γεννήθηκε!»

* * *

Τότε ό Γέροντας ξεθαρρεύτηκε και κάνει ἄλλο ἓνα σχετικὸ ἐρώτημα:

– **Σὲ** παρακαλῶ, ἅγιο Άγγελε, να μοῦ ξεδιαλύνεις και τούτη τὴν ἀπορία μου: μπορεί να αισθανθεῖ κάποτε ἄνεση ό ἁμαρτωλός, να τελειώσει ή τιμωρία του;

– **Όχι**, ἅγιο πάτερ μου, ἀποκρίνεται ό Άγγελος. **Οὔτε** ή οὐράνια βασιλεία τών δικαίων ἔχει τελειωμό, οὔτε ή τιμωρία και ή κόλαση τών ἁμαρτωλῶν. **Άν** κάποιος ἔπαιρνε κάθε χίλια χρόνια ἓνα σπυρὶ ἀπὸ τὴν ἄμμο τής θάλασσας και τὸ ἔβαζε κάπου ἄλλοῦ, θα ὑπῆρχε ἐλπίδα ἴσως κάποτε να τελειώσει· μὰ ή κόλαση τών ἁμαρτωλῶν τέλος δὲν ἔχει!...

(Συνεχίζεται)

(*) Π.Β. Πάσχου, 'Ο Γέροντας και ἄλλες ἀποκαλυπτικὲς ἱστορίες, σελ. 81-84, ἐκδόσεις «Άκρίτας», ἐκδοσις γ', Ἀθήνα 2002. • Ἐπιμέλ. ήμετ.